

Ordinaziun da persunal

per la vischernaunca Lumnezia

Cuntegn

1. Disposiziuns generalas	3
Art. 1 Object e dretg subsidiar	3
Art. 2 Politica da persunal (<i>Art. 1 OP 170.410</i>)	3
2. Entschatta e finiziun dallas relaziuns da lavur	3
Art. 3 Publicazion ufficiala dallas pazzas (<i>Art. 2 OP 170.410</i>)	3
Art. 4 Abolizion d'ina plazza (<i>Art. 8 OP 170.410</i>)	4
3. Dretgs dils collaboraturs	4
Art. 5 Classificaziuns pli autas e pli bassas, import actual dalla paga (<i>Art. 13 OP 170.410</i>)	4
Art. 6 Model dil spectrum da variaziun (<i>Art. 14 OP 170.410</i>)	4
Art. 7 Salarisazion d'emprendists e da praticants (<i>Art. 17 OP 170.410</i>)	4
Art. 8 13avla paga mensila (<i>Art. 18 OP 170.410</i>)	4
Art. 10 4. Mieds da transport publics (<i>Art. 28 OP 170.410</i>)	5
Art. 11 6. Indemnisazion per vehichels privats (<i>Art. 30 OP 170.410</i>)	5
Art. 12 Premias, prestaziuns d'assicuranza ed inhabladad da luvrar empudida (<i>Art. 42 OP 170.410</i>)	5
Art. 13 Cumpra da vacanzas supplementaras (<i>Art. 46a OP 170.410</i>)	6
Art. 14 Transferiment dallas vacanzas (<i>Art. 49 OP 170.410</i>)	6
Art. 15 Cumpensazion finanziala, damonda da restituir vacanzas pagadas da memia (<i>Art. 50 OP 170.410</i>)	6
Art. 16 Congedis nunpagai (<i>Art. 55 OP 170.410</i>)	6
Art. 17 Midada dil grad d'occupaziun suenter ina naschientscha ni in'adopziun (<i>Art. 56a OP 170.410</i>)	6
Art. 18 Annunzia d'abus (<i>Art. 57b OP 170.410</i>)	7
4. Differentas disposiziuns	7
Art. 19 Elaboraziun da datas	
1. Gestiu e cuntegns da dossiers da persunal e d'actas persunalas (<i>Art. 60a OP 170.410</i>)	7
Art. 20 2. Termins per tener en salv e per destruir datas persunalas (<i>Art. 60b OP 170.410</i>)	7
Art. 21 3. Responsabladads (<i>Art. 60c OP 170.410</i>)	7
Art. 22 Promozion e svilup dil persunal 2. Decisiun (<i>Art. 63 PV 170.410</i>)	7
Art. 23 Giudicament dils collaboraturs (<i>Art. 67 OP 170.410</i>)	7
5. Disposiziuns finalas	8
Art. 24 Entrada en vigur	8

Ordinaziun da persunal per la vischnaunca Lumnezia

digl 01. da schaner 2023

La suprastonza communalha concluda

sebasond sigl art. 11 dalla Lescha da persunal per la vischnaunca Lumnezia digl 01. da schaner 2023:

Las indicaziuns davart las persunas e las funcziuns en quella lescha serefereschan ad omisduas schlatteinas.

1. Disposiziuns generalas

Art. 1 Object e dretg subsidiar

¹ Sch'ei sa buca vegnir applicau ina prescripzion or da questa ordinaziun, valan cumplementarmein las disposiziuns cantunala.

² Dall'applicaziun subsidiara tenor al. 1 ein excepi ils art. 1 al. 7 ed al. 8, 2 al. 2 c) entochen 2 e), 17 al. 2, 23, 24, 24a, 29, 30 al. 3, 44, 44a, 45, 62 al. 4 dall'Ordinaziun da persunal cantunala (OP 170.410).

Art. 2 Politica da persunal (*Art. 1 OP 170.410*)

¹ Sco patruna tgira la vischnaunca ina cultura d'interpresa innovativa ch'ei orientada al team ed allas finamiras. A collaboraturs che demuossan engaschi e voluntad da prestaziun vegnan purschidas incumbensas captivontas e cundiziuns da laver interessantas.

² Ils collaboraturs contribueschan da lur vart alla finamira d'ademplir l'incarica da prestaziun dalla vischnaunca a moda economica, conform al temps e culla qualitad necessaria.

³ Spetgas che serefereschan alla prestaziun, al cumportament ed allas finamiras che ston vegnir ademplidas, vegnan comunicadas claramein.

⁴ La vischnaunca sefatschenta cun pretensiuns che semidan permanentamein. Ella ei cunscienta dallas grondas aspectativas che vegnan dadas vinavon als collaboraturs per consequenza da quellas midadas. La relaziun da collaboraziun ei caracterizada da respect, da responsabladad sociala ed observond l'integritad persunala, denter auter entrais la protecziun encunter mulestas sexualas, encunter mobing ed encunter discriminaziun.

⁵ Gronda peisa vegn dada alla promozion cuntuonta. Il principi d'equalitat da schanzas ei la directiva per igl agir da mintgagi.

⁶ La vischnaunca promova l'equalitat dallas schlatteinas. Ella porscha cundiziuns da rama che promovan l'equalitat da pagas e la cumpatibladad dalla laver culla veta privata.

2. Entschatta e finiziu dallas relaziuns da laver

Art. 3 Publicazion ufficiala dallas plazzas (*Art. 2 OP 170.410*)

¹ Plazzas libras vegnan publicadas tenor las directivas dalla suprastonza communalha.

² La suprastonza communalha sa desister d'ina publicaziun dallas plazzas els suandonts cass excepziunals:

a) per promozions internas ni per candidaturas adattadas internas;

b) sch'ei dat in surpli d'annunzias adattadas per in'autra plazza publicada che san vegnir risguardadas;

- c) sch'ina relaziun da laver ei buca concepida per liung temps ni ha ina pintga procentuala d'occupaziun;
- d) sche agens emprendists enqueran ina plazza suenter la finiziun digl emprendissadi.

Art. 4 Aboliziun d'ina plazza (Art. 8 OP 170.410)

¹ Davart l'aboliziun da pazzas decida la suprastonza communalala.

² Ils cuosts per la rescolaziun dils collaboraturs pertuccai astgan per regla muntar el cass singul a maximalmein sis pagas mensilas.

3. Dretgs dils collaboraturs

Art. 5 Classificaziuns pli aultas e pli bassas, import actual dalla paga (Art. 13 OP 170.410)

¹ Damondas per l'examinaziun da novas classificaziuns da pazzas e da pagas ston per regla vegnir inoltradas silla via ufficiala al menader dalla partizun persunal. Quei entochen in meins avon l'approbaziun dil preventiv communal entra la suprastonza communalala, cun indicar ils motivs e la nova descripziun dalla plazza.

² Davart classificaziuns pli aultas e pli bassas decida la suprastonza communalala suenter audizion dil menader dalla partizun persunal.

³ La nova classificaziun vala per regla naven dall'entschatta dil proxim onn calendar.

⁴ Sch'ina plazza vegn classificada senz'influenza dil collaboratur per duas ni pli che duas classas da paga pli bass, vegn igl import actual dalla paga per regla garantius duront maximalmein tschun onns. Sche la classificaziun pli bassa mutta meins che duas classas da paga, vegn concediu igl import actual dalla paga per in temps nunlimitau.

⁵ Els cass d'al. 4 vegnan ils supplements da carischia ed ils augmentis reals dallas pagas buca pagai entochen che la paga contonscha igl import garantiu sin basa dalla nova classificaziun.

⁶ Sche la garanzia dallas incumbensas da menaschi pretenda ina substituzion regulara dil superieur direct duront in temps pli liung, e quei culla cumpetenza cumpleina da decider, sa la suprastonza communalala conceder ina classa da paga per questa substituzion, suenter audizion dil menader dalla partizun persunal.

Art. 6 Model dil spectrum da variaziun (Art. 14 OP 170.410)

¹ Sche l'attribuzion dallas incumbensas divergescha dallas pretensiuns tenor la valetaziun dalla plazza, sa la suprastonza communalala – suenter audizion dil menader dalla partizun persunal – classificar in collaboratur sur ni sut la classa da funcziun tenor il model dil spectrum da variaziun. La surclassificaziun astga muntar mo ad ina classa da paga.

² Las midadas da classificaziun tenor il model dil spectrum da variaziun ston esser neutralas arisguard ils cuosts. Per cumprovar l'equalisaziun dils cuosts san vegnir risguardadas sutclassificaziuns, pazzas vacantas sco era procents da pazzas buca tratgs a nez.

³ Davart in'equalisaziun dils cuosts denter posts da survetsch decida la suprastonza communalala.

Art. 7 Salarisaziun d'emprendists e da praticants (Art. 17 OP 170.410)

¹ La suprastonza communalala fixescha las pagas dils emprendists e dils praticants.

Art. 8 13avla paga mensila (Art. 18 OP 170.410)

¹ Sche la relaziun da laver cuoza buca igl entir onn, vegn pagada la 13avla paga mensila proporzionalmein. En cass da mortori vegn quintada la 13avla paga mensila entochen e cun il meins dalla mort.

² La suprastanza communal sa reducir, strihar ni sistir la 13avla paga mensila suenter audiziun dil menader dalla partizun persunal. Las incaricas per preparar las decisiuns ein d'inoltrar al menader dalla partizun persunal entochen la fin settember.

³ Als emprendists ed als praticants vegn pagada la 13avla paga mensila sut las medemas cundiziuns sco als ulteriurs collaboraturs.

Art. 9 Susteniment per la tgira dils affons entras tiaras persunas (Art. 21a OP 170.410)

¹ Il dretg da retrer il supplement per la tgira han collaboraturs che lain tgirar lur affons encounter pagament entras tiaras persunas ordeifer la tgira genituriala. L'indemnisaziun minimala per retrer il supplement per la tgira d'affons entras tiaras persunas vegn fixada entras la suprastanza communalia.

² Il supplement per la tgira d'affons entras tiaras persunas muta a CHF 200 per meins ed affon. Il supplement vegn pagaus mo per affons naven dalla naschientscha entochen il meins avon ch'els entran en scola.

³ Sch'il grad d'occupaziun muta a meins che 89 procent ni en cass da vacanzas nunpagadas da pli che duas jamnas per onn, vegn il supplement reducius corrispudentamein.

⁴ Il supplement per la tgira d'affons entras tiaras persunas sto vegnir pretendius ina ga ad onn tier la partizun da persunal cun in formular da damonda corrispudent. En cass d'ina naschientscha ni d'ina entrada en piazza sto il formular da damonda vegnir inoltraus enteifer 30 gis. Il menader dalla partizun persunal decida davart la concessiun dall'indemnisaziun. Damondas inoltradas cun retard ni incompletas vegnan buca risguardadas pigl onn corrispudent.

⁵ Quei meins ch'il dretg entscheiva ni scada, vegn il supplement per la tgira d'affons entras tiaras persunas pagaus cumpleinamein. Midadas dil dretg da retrer il susteniment ston vegnir annunziadas immediatamein alla partizun persunal.

Art. 10 4. Mieds da transport publics (Art. 28 OP 170.410)

¹ Per viadis da survetsch ed a discours da presentaziun da persunas che s'annunzian per ina piazza vegnan indemnisi viadis cun tren ella 2. classa ed ils cuosts effectivs d'auters mieds da transport publics.

² Tut tenor il gener ed il diember dils viadis da survetsch culs mieds da transport publics vegnan:

- mess a disposiziun abonnamenti da mesa taxa ni auters abonnamenti adattai;
- indemnisai corrispudentamein abonnamenti privats.

Art. 11 6. Indemnisaziun per vehichels privats (Art. 30 OP 170.410)

¹ Per viadis da survetsch cun autos privats vegn indemnisa 70 raps e per viadis da survetsch cun motos privats 30 raps per kilometer.

² La suprastanza communalia sa en cass excepcional conceder tarifas pli aultas, sch'ils viadis da survetsch isan extraordinariamein fetg il vehichel tras circumstanze specialas.

³ Taxas da parcar ordeifer il cunfin dalla vischerna vegnan indemnisisadas tenor ils cuosts effectivs.

Art. 12 Premias, prestaziuns d'assicuranza ed inhabladad da luvrar empudida (Art. 42 OP 170.410)

¹ Las premias per l'assicuranza encounter accidents da lavour vegnan surpridas dalla vischerna. Las premias per l'assicuranza encounter accidents ordeifer il menaschi van a quen dils collaboraturs. Per las persunas ch'ein assicuradas tier la SUVA suprenda la vischerna la part dallas premias che survarga la premia dallas persunas ch'ein assicuradas sin basa privata tenor la Lescha federala davart l'assicuranza d'accidents.

² Schiei resulta in avantatg finanzial entras il pagament dalla paga duront la malsogna ni duront igl accident ed entras eventualas prestaziuns dall'assicuranza, ei la paga da reducir corrispudentamein.

³ Sch'igl accident sa veginir attribuius ad ina greva cuolpa dil collaboratur, decida la suprastonza communalia sin proposta dil menader dalla partiziu personal davart ina reducziun dalla paga.

⁴ Sche l'assicuranza obligatoria d'accidents, l'assicuranza d'invaliditat ni l'assicuranza militara conceda ina renta posteriura pervia da malsogna ni pervia d'accident, sa la vischerna pretender ch'igl assicurader paga alla vischerna la renta entochen l'altezia da siu pagament anticipau, respectivamein entochen alla dimensiu dalla paga che la vischerna ha pagau tenor ils art. 36 ss. LP (170.400) duront il temps, pil qual la renta posteriura vegin pagada.

Art. 13 Cumpra da vacanzas supplementaras (Art. 46a OP 170.410)

¹ Per onn calendar san veginir cumprai entochen diesch gis da vacanzas supplementars.

² La cumpra ed igl eventual termin d'ulterius gis da vacanzas succeda en cunvegnentscha cul menader da partiziu, per garantir ils basegns dil menaschi. Il mument dalla retratga astga il transferiment dil saldo da vacanzas digl onn precedent buca muntar a pli che tschun gis ed il saldo actual dallas uras da lavur astga buca esser pli aults che 50 uras.

³ La retratga da gis da vacanzas che veginan cumprai supplementarmein vegin deducida dalla paga.

Art. 14 Transferiment dallas vacanzas (Art. 49 OP 170.410)

¹ Sil proxim onn calendar astgan per regla veginir transferi maximalmein tschun gis da vacanzas.

² Sch'igl ei buca pusseivel da retrer las vacanzas per motivs dil menaschi ni per auters motivs plausibels, sa la cumissiun da personal conceder ni ordinar da transferir maximalmein 15 gis da vacanzas.

³ Davart il transferiment d'in diember da gis da vacanzas pli grond decida la suprastonza communalia.

Art. 15 Cumpensaziun finanziala, damonda da restituir vacanzas pagadas da memia (Art. 50 OP 170.410)

¹ Sche las vacanzas san excepcionalmein buca veginir retratgas per motivs dil menaschi ni per auters motivs plausibels, decida la suprastonza communalia davart l'indemnisaziun finanziala.

² Survivents da collaboraturs han negin dretg silla cumpensaziun finanziala dil dabien restont da vacanzas.

³ Il mument dall'extrada san vacanzas retratgas da memia veginir scuntradas culla paga ni veginir pretendidas anavos.

Art. 16 Congedis nunpagai (Art. 55 OP 170.410)

¹ La suprastonza communalia sa conceder als collaboraturs entochen 10 gis da congedi nunpagai. Il diember dils gis concedi sto veginir annunziaus ina gada per onn al menader dalla partiziu personal per la deducziun dalla paga. Congedis nunpagai pli liungs ston veginir communicai ad uras ed avon la retratga al menader da partiziu.

² Tier congedis nunpagai entochen diesch gis da lavur surprendan ils collaboraturs e la vischerna las contribuziuns alla cassa da pensiun. Tier in congedi da varga diesch gis da lavur surprenda la persuna che prenda il congedi las contribuziuns dil patrun sco era las contribuziuns digl emploiau.

³ Congedis nunpagai d'entochen sis meins veginan quintai sco onns da lavur per las vacanzas da giubileums da survetsch tenor igl art. 42 LP (170.400).

Art. 17 Midada dil grad d'occupaziun suenter ina naschientscha ni in'adopziun (Art. 56a OP 170.410)

¹ Sch'ei dat negins motivs da menaschi gravionts encounter, san ils collaboraturs reducir il grad d'occupaziun per maximalmein 20 procent a silmeins 40 procent:

- suenter la naschientscha d'agens affons;
- suenter l'adopziun d'in ni da plirs affons.

² La reducziun dil grad d'occupaziun sto veginr fatga valer tier il post da survetsch enteifer sis meins suenter la naschientscha ni suenter l'adopziun.

³ Sch'ei vegin fixau nuot auter en entelgentscha vicendeivla, vegin il grad d'occupaziun reducius en in pass per l'entschatta dil sisavel meins suenter che la reducziun ei veginida fatga valer.

⁴ Ils collaboraturs san puspei augmentar per maximalmein 20 procent il grad d'occupaziun reducius. Igl augment sto veginr fatgs valer tier il post da survetsch enteifer in onn suenter la reducziun. Igl al. 3 vala conform al senn.

Art. 18 Annunzia d'abus (Art. 57b OP 170.410)

¹ En emprema lingia veginan abus annunziai internamein tenor la suandonta successiun:

- 1) menader da partiziun;
- 2) presidi communal;
- 3) cumissiun da gestiun.

² En cass excepcionalis veginan consultadas persunas specialisadas externas. Davart l'incumbensa da menar il post d'annunzia tenor igl art. 47a LP decida la suprastanza communal.

4. Differentas disposiziuns

Art. 19 Elaboraziun da datas

1. Gestiun e cuntegns da dossiers da persunal e d'actas persunalas (Art. 60a OP 170.410)

¹ Ensemen cul menader dalla partiziun persunal relai la direcziun dalla canzlia las disposiziuns davart la gestiun ed il cuntegn dils dossiers da persunal e dallas actas persunalas en ina directiva separada.

Art. 20 2. Termins per tener en salv e per destruir datas persunalas (Art. 60b OP 170.410)

¹ Ensemen cul menader dalla partiziun persunal relai la direcziun dalla canzlia las disposiziuns davart la gestiun ed il cuntegn dils dossiers da persunal e dallas actas persunalas en ina directiva separada.

Art. 21 3. Responsabladads (Art. 60c OP 170.410)

¹ Ensemen cul menader dalla partiziun persunal relai la direcziun dalla canzlia las disposiziuns davart la gestiun ed il cuntegn dils dossiers da persunal e dallas actas persunalas en ina directiva separada.

Art. 22 Promozion e svilup dil persunal

2. Decisiun (Art. 63 PV 170.410)

¹ La decisiun davart la frequentaziun d'occurrenzas da scolaziun e da formaziun supplementara da lur collaboraturs decidan

- a) ils menaders da partiziun en cass da scolaziuns ni da formaziuns supplementaras che cuozan entochen dus gis;
- b) la cumissiun dal persunal per scolaziuns ni per formaziuns supplementaras che cuozan dapli che dus gis.

² Sch'ina scolaziun ni ina formaziun supplementara coherenta duront il temps da lavour ordinari cuoza dapli che diesch gis ni sch'ils cuosts dalla vischneunca tenor igl art. 65 al. 1 LP (170.400) muntan a varga 8000 francs, decida la suprastanza communal suenter audiziun dil menader da partiziun. En quels cass sto la regulaziun davart la scolaziun e davart la formaziun supplementara veginr fixada a secret cul collaboratur.

Art. 23 Giudicament dils collaboraturs (Art. 67 OP 170.410)

¹ Las prestaziuns, las qualitads professiunalas, igl engaschi ed il cumportament dils collaboraturs ston veginr giudicai annualmein. En quei connex ha da veginr analisada la posiziun e ston veginr

fixadas las ulteriuras finamiras. Tier ils superiurs eis ei plinavon da giudicar la direcziun. Il giudicament dils collaboraturs ei da documentar a scret e da schar suttascriver entras il superior ed il collaboratur.

5. Disposiziuns finalas

Art. 24 Entrada en vigur

¹ Questa ordinaziun entra en vigur il medem mument sco la Lescha da persunal per igl 01. da schaner 2023.

² Cun l'entrada en vigur da questa ordinaziun vegnan tuttas ulteriuras reglamentaziuns da medem gener, cuntradictoricas a questa lescha, abolidas.

Approbau dalla suprastanza communal a caschun da sia sesida dils 23 d'october 2023.

Il president communal:

Daniel Solèr

L'actuara:

Silvana Caviezel

Legenda pil diever intern:

<u>Lescha da persunal dil cantun Grischun</u>	=	<u>Lescha da persunal dalla vischnaunca Lumnezia</u>
Cussegl grond	=	Radunanza communal
Regenza	=	Suprastanza communal
Departaments	=	Schef/-a dil departament
Uffecis	=	Partiziuns
Menader/-a dil post da survetsch	=	Menader/-a da partizun
Uffeci da persunal	=	Menader/-a dalla partizun persunal